

[Rahbæk Møller]

landmænd hårdt; det vil blive endnu sværere at komme ind i erhvervet. Der er behov for reformer i landbruget, der atter vil gøre det muligt for unge aktive landmænd at gå ind i landbrugserhvervet og få bedriften til at løbe rundt. Det foreliggende forslag trækker i den stik modsatte retning.

Socialistisk folkeparti vil bestemt modsætte sig dette asociale forslag.

Ole Vig Jensen (RV):

Da mit partis ordfører, fru Janne Normann, er forhindret i at være til stede, skal jeg på det radikale venstres vegne sige, at vi for så vidt gerne vil have en drøftelse af landbrugsloven i landbrugsudvalget. Det får vi anledning til nu. Vi mener dog, at landbrugsloven i flere henseender virker godt. Vi mener, at både uddannelseskra- vet og bopælskravet er rimelige, og at de netop virker efter deres hensigt.

Derimod er vi mere tvivlende over for hovederhvervskravet, som i dag i hvert fald godt kan betyde, at unge, som gerne vil starte en landbrugsvirksomhed, og det vil ofte sige i det mindre landbrug, ikke kan komme i gang, medmindre de kan have et erhverv ved siden af i den første periode. Der dispenseres fra bestemmelserne i dag, og jeg har set på en række områder på fortrinlig måde. Men tilbage står altså, at der ikke er rimelige muligheder for folk, der gerne vil starte op og på længere sigt ønsker at blive selvstændige landmænd og have det som hovederhverv. De kan ikke starte op, medmindre de får bedre betingelser, end de har i dag. Netop på det punkt ser vi gerne en drøftelse, og det bliver der jo anledning til i udvalget i forbindelse med dette lovforslag.

Bollmann (CD):

Forslagsstillerne begrundet forslaget med, at de nugældende regler om hovederhvervskrav og om særlig uddannelse virker hæmmende på landbrugets udfoldelsesmuligheder. Hertil vil jeg gerne sige, at disse bestemmelser jo ikke er så gamle endda, og så vidt jeg husker, blev de gennemført i forståelse med landbrugets organisationer. Men at der i den periode, der er gået siden, er sket store ting inden for landbruget på en række områder, er åbenbart, og derfor vil vi fra CDs side gerne være med til i udvalget at se nær-

mere på, om der kan gennemføres lempelser som beskrevet i lovforslaget.

Grove (KF):

Når vi ønsker denne ændring af landbrugsloven, så er det, fordi vi igen ønsker at gøre landbruget til et frit erhverv.

Jeg tror nok, man kan sige, at det sidste par år tydeligt har vist, at den stramning, vi har foretaget, og som vi også har været med til at indføre i landbrugsloven, er for stærk. Dette er vel ikke årsag til krisen, det vil jeg ikke sige, men det kan være medvirkende til, at der er kapitalmangel inden for landbruget. Derfor vil vi gerne ved siden af at sige, at vi skal have akutte løsninger på krisen, pege på noget mere langsigtet, for jeg tror ikke, vi løser landbrugets krise bare ved at lave nogle kortsigtede løsninger. Landbruget kan samtidig se, at vi fra folketingets side også ønsker en mere langsigtet landbrugspolitik.

At bringe landbruget tilbage som et frit erhverv er én af betingelserne for, at landbruget kommer til at fungere igen. Vi hører jo meget om, også i dag, at hvis vi gør det til et frit erhverv, så vil priserne på landbrug stige. Det er jo næsten, som om man siger, at alle andre end landmændene har penge nok og har lyst til at give alt for meget for en ejendom. Det tror jeg ikke på. Andre i dette samfund ved også, hvad penge er værd, og derfor vil de aldrig give mere, end ejendommen er værd.

Så fremhæver man, at der i 1973 blev solgt mange landbrug til byfolk, og man fremhæver også, at priserne steg kolossalt. Det er bare ikke to ting, der hører sammen. At vi fik et hop i ejendomspriserne i 1973, var af en helt anden årsag. Da vi kom ind i EF, da der var tegn på, at der nu skulle til at ske noget i det erhverv, da var der optimisme i landbruget. Men man må nok sige, at det lykkedes ret hurtigt for socialdemokratiet også på det område at få ødelagt optimismen. Derfor har vi set, især inden for det sidste års tid, stærkt faldende priser inden for landbruget. Det kan et erhverv ikke holde til, man skal helst nogenlunde følge den inflation, der sker i det øvrige samfund, ellers kan erhvervet ikke have fornuftige låneforhold.

Et andet problem, som vil vise sig i løbet af et par år, hvis vi ikke ændrer landbrugslo-